

Jaką rolę odegrał ogród w życiu bohaterów powieści F. H. Burnett pt. „Tajemniczy ogród”?

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń :

- zna pojęcie opisu postaci i opisu przyrody,
- rozumie, co to jest symbol,
- rozumie, co to jest charakterystyka dynamiczna.

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić wyżej wymienione pojęcia,
- z pomocą nauczyciela interpretuje znaczenie symbolu,
- potrafi scharakteryzować bohatera literackiego,
- wykorzystuje wiedzę w praktyce.

2. Metoda i forma pracy

Burza mózgów, metoda heurystyczna, praca z tekstem, praca samodzielna.

3. Środki dydaktyczne

- Karta pracy ucznia,
- Burnett F. H., Tajemniczy ogród, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 1994.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel prosi uczniów o głośne odczytanie odszukanych w domu fragmentów lektury, opisujących ogród pani Craven zaraz po wejściu do niego Mary oraz obraz ogrodu po tym, jak zajęły się nim dzieci i Ben. Nauczyciel proponuje, aby oprócz wyznaczonych do czytania osób, reszta klasy zamknęła oczy i próbowała sobie wyobrazić opisywane miejsce (będzie to pomocne przy dalszej pracy, zwłaszcza domowej). Po odczytaniu fragmentów uczniowie próbują określić nastrój i wrażenia dotyczące ogrodu (np. nastrój uśpienia, oczekiwania w I fragmencie). Nauczyciel może pokazać uczniom zdjęcia ogrodów typu “angielskiego”.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel krótko przedstawia temat lekcji. Prosi uczniów o zastanowienie się, dlaczego “tajemniczy ogród” odgrywa tak ważną rolę dla bohaterów powieści F. H. Burnett. Pracuje z klasą metodą burzy mózgów. Najpierw wspólnie ustalają, dla kogo ogród był najważniejszy (pan Craven, Mary, Colin). Nauczyciel zapisuje imiona tych postaci i wraz z klasą próbuje ustalić, dlaczego w/w

miejsce było dla nich ważne – każdy z bohaterów kierował się przecież innymi pobudkami i nadawał mu inne znaczenie (np. dla pana Cravena było to miejsce związane z bolesnymi wspomnieniami o zmarłej żonie, potem zaś – z ozdrowiałym synem; dla Mary – miejsce będące schronieniem, azylem, którym mogła się zaopiekować i doprowadzić je do rozkwitu, itp.).

2. Uczniowie następnie próbują odpowiedzieć na pytanie, czego było trzeba, aby ogród “rozkwitł”: gromadzą słownictwo w BANKU SŁÓWEK (troskliwość, opieka, czas, uwaga, oddanie, itp.).

3. Nauczyciel podaje jako ciekawostkę, że ogród jest także jednym z symboli ludzkiego życia. Pyta uczniów, czy w powieści pojawiają się bohaterowie, którzy rozkwitają pod wpływem poświęconej im uwagi czy oddania, np. Mary odmieniająca się nie tylko w związku z zagadką ogrodu, ale także pod wpływem niezwykłej przyjaźni z Dickonem, itp.

4. Nauczyciel proponuje uczniom, aby uznać fakt znalezienia się w tajemniczym ogrodzie za moment przełomowy w życiu Mary, Colina (konfrontacja z Benem) i Archibalda (spotkanie z synem). Następnie rozdaje uczniom Karty pracy ([Karta pracy](#)) i prosi o ich wypełnienie (około 15 - 20 minut). Uczniowie mogą pracować nad Kartami pracy parami lub nawet czwórkami dzieląc się zadaniami (jedna osoba (lub para) zbiera informacje dotyczące Mary, druga – Colina). Po zakończeniu pracy uczniowie odczytują zapisane informacje. Podczas omawiania Kart pracy uczniowie powinni zauważyć zmianę w zachowaniu postaci (charakterystyka dynamiczna – bohater zmienia się pod wpływem okoliczności).

c) Faza podsumowująca

1. Nauczyciel pyta uczniów, czy rzeczywiście można powiedzieć, że “tajemniczy ogród” odzwierciedla życie bohaterów? Uczniowie wypowiadają się, krótko uzasadniając swoje opinie (podsumowanie dyskusji na lekcji).

2. Uczniowie zapisują pracę domową z tablicy do zeszytów.

5. Bibliografia

1. Burnett F. H., Tajemniczy ogród, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 1994.

6. Załączniki

a) Zadanie domowe

„Korzystając z Karty pracy ucznia, opisz postać jednego z bohaterów powieści, tworząc charakterystykę postaci.”

b) Karta pracy ucznia

[Załącznik 1](#)

KARTA PRACY UCZNI

Jakimi cechami odznaczali się bohaterowie pierwszoplanowi powieści „Tajemniczy ogród”. W jaki sposób odkrycie ogrodu wpłynęło na ich charakter? Uzupełnij tabelkę odpowiednimi przykładami.

Bohater powieści „Tajemniczy ogród”.	Cechy charakteru „przed odkryciem ogrodu.”	Przykład potwierdzający cechę	Cechy charakteru „po odkryciu ogrodu.”	Przykład potwierdzający cechę
Mary Lennox				

Bohater powieści „Tajemniczy ogród”.	Cechy charakteru „przed odkryciem ogrodu.”	Przykład potwierdzający cechę	Cechy charakteru „po odkryciu ogrodu.”	Przykład potwierdzający cechę
Colin Craven				

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 min.

8. Uwagi do scenariusza

brak

